

Jan Buijsse
Retourtje Jemen



ReisStof*



Inhoudsopgave

1. Op weg naar Jemen.....	6
2. Eerste kennismaking met Sana'a.....	8
3. Met militaire begeleiding naar vesting-stadje Shihara.....	10
4. De wereldberoemde brug van Shihara.....	12
5. Beklimming van de Jabal Umm Layla.....	16
...en souvenirs kopen.....	17
6. De welvoorzene markt van Suq at-Tahl en kennismaken met Sa'dah.....	18
7. Colbertje van C&A	20
8. Middeleeuwse stadjes omringd door muren.....	22
9. Wandelen in de omgeving van Kawkaban.....	24
10. En ziek in Kawkaban.....	25
11. Achmed in de gevangenis en weer vrij.....	26
12. Hitte gaat over in regen.....	28
13. Het strand van al-Khokha.....	30
14. Achmed is weer terug.....	32
15. Achmed is opnieuw weg en weer terug.....	36
16. Vijftig miljoen kalashnikovs.....	38
17. De grens van het toenmalige Zuid- en Noord-Jemen.....	42
18. Kamperen aan de Golf van Aden.....	46
19. Werken aan de toeristenindustrie.....	48
20. Ruzie wordt bijgelegd in een 'wapenstilstand'	50
21. De mooiste stad van Jemen.....	52
22. Luxueus poedelen.....	56
23. Marib Al Qaida-hoofdstad van Jemen.....	58
24. Zonnetempel, Maantempel en de koningin van Sheba.....	60
25. Afscheid van Arabia Felix.....	63

Jemen, Arabia Felix, het gelukkige Arabië

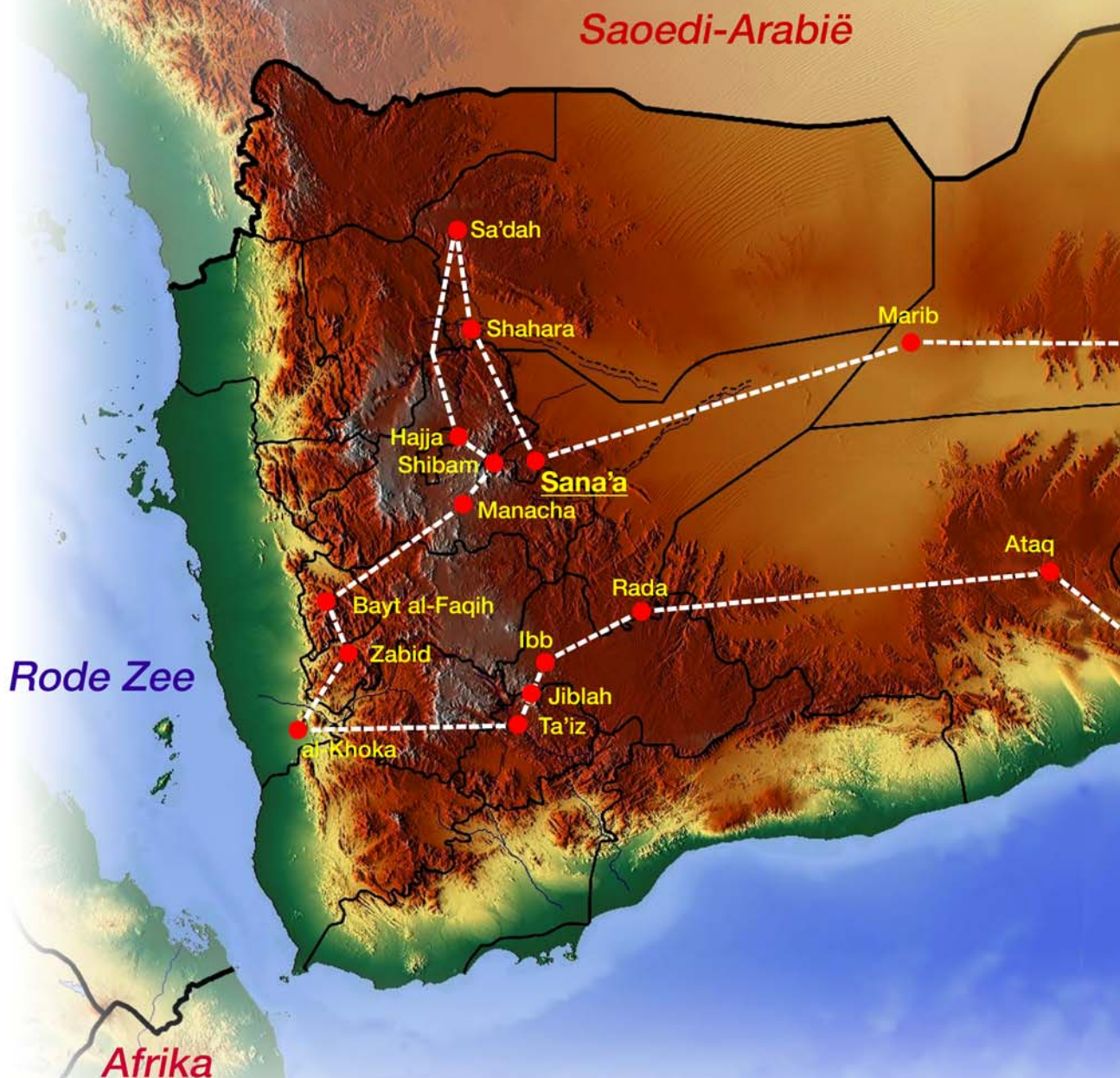
De Republiek Jemen ligt op het zuidelijke deel van het Arabisch Schiereiland, met buurlanden Saoedi-Arabië en Oman. Verder wordt Jemen omsloten door de Rode Zee en de Golf van Aden.

Het inwoneraantal bedraagt ongeveer 24 miljoen. De hoofdstad is Sana'a.

Er zijn verschillende keren conflicten geweest tussen Noord- en Zuid-Jemen en er was zelfs sprake van opsplitsing. Sinds 1990 zijn de twee delen samengevoegd en ontstond de huidige republiek.

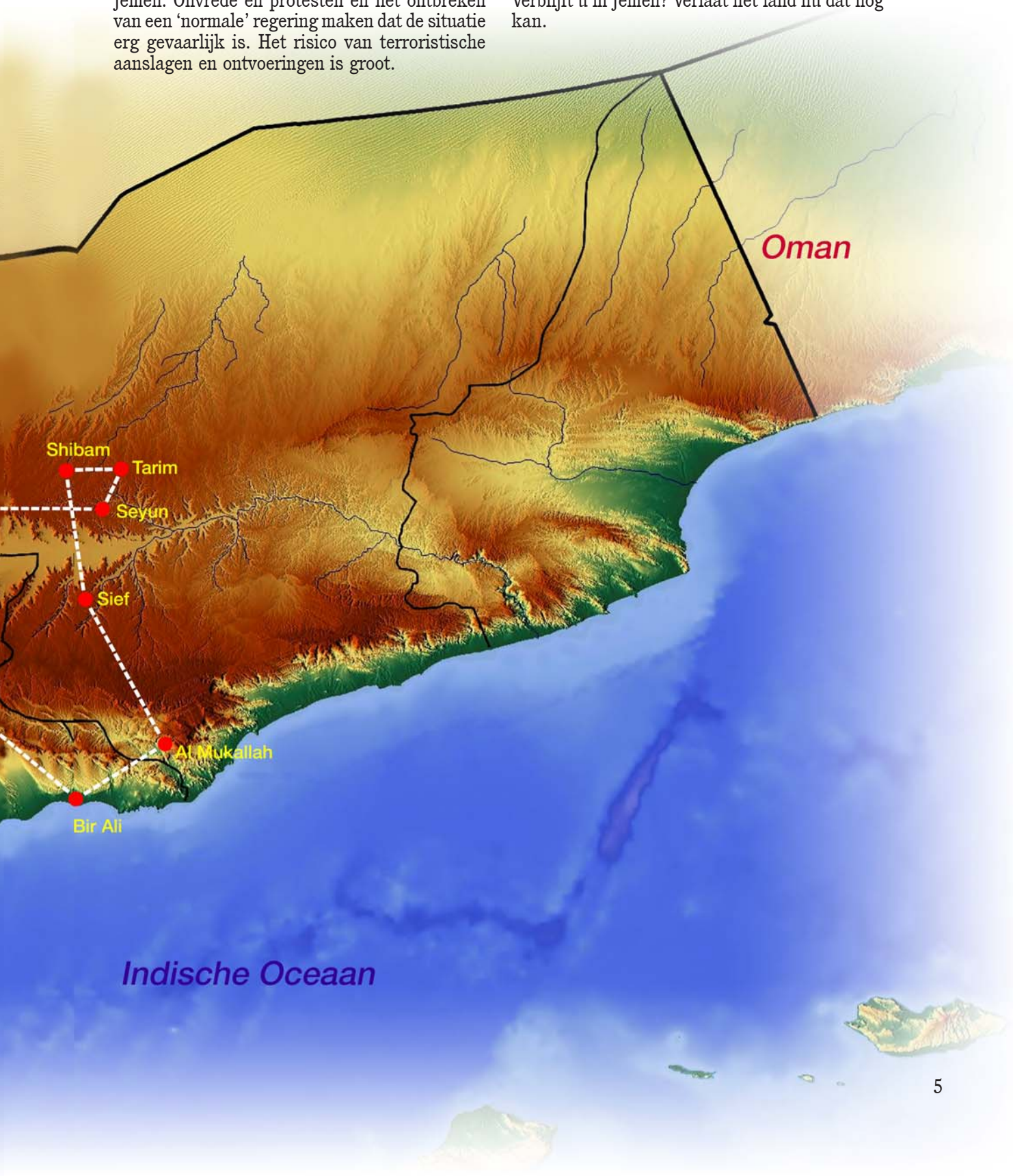
Het land geldt als het armste van het Arabisch Schiereiland. De politieke situatie, corruptie en het optreden van terreurgroepen zijn daar mede oorzaak van.

Er zijn flinke klimaatverschillen. In het oosten heerst een echt woestijnklimaat. Langs de kust is de temperatuur gematigd, maar kan ook flink oplopen, tot ruim 45 graden. In berggebieden, in het noorden, liggen de temperaturen meestal wat boven de 20 graden, maar er kan 's nachts ook vorst optreden. En regen valt daar ook regelmatig.



Tegenwoordig geldt een negatief reisadvies voor Jemen. Onvrede en protesten en het ontbreken van een 'normale' regering maken dat de situatie erg gevaarlijk is. Het risico van terroristische aanslagen en ontvoeringen is groot.

Het advies luidt nog steeds: reis niet naar Jemen. Verblijft u in Jemen? Verlaat het land nu dat nog kan.



1. Op weg naar Jemen

Dit is mijn derde poging om naar Jemen te gaan. De laatste keer ging niet door omdat ik ziek werd, een astma-aanval. En daarmee kun je maar beter niet naar een stoffig land als Jemen gaan. Nu is het dan toch zo ver; ik ben op weg naar *Arabia Felix*, het gelukkige Arabië, de Romeinse benaming voor het gebied waartoe Jemen destijds behoorde. Een land waarvan ik verwacht dat er de traditionele Arabische cultuur nog in oorspronkelijke staat is te vinden, een land ook met mooie exotische muziek en natuurlijk goed weer.

In het vliegtuig zit ik naast Joop, een oud-vliegtuigtechnicus uit België. Hij behoort, samen met zijn vrouw Maria en haar vriendin Meike tot het groepje waarmee ik zal rondtrekken. We zullen reizen onder begeleiding van Wilma, die in Jemen woont en goed Arabisch spreekt.

Verder zijn er de stellen Bob en Margriet en Henk en Susan en de alleengaanden Joke, Caroline, Anneke, Hetty, Piet en Els.

Meestal drink ik weinig of geen alcohol in een vliegtuig. Nu geniet ik nog even van een glas rode wijn bij het eten en een Drambuie bij de

koffie. De komende tijd zal er geen alcohol te krijgen zijn.

We maken een tussenlanding in Djeddah in Saoedi-Arabië. Alles wat op alcohol zou kunnen wijzen wordt kort daarvoor achter slot en grendel gedaan. Invoeren van alcohol is streng verboden. Toch vinden de Arabieren iets anders dat veel consternatie veroorzaakt: een paar plakjes ham in de koelkast. Ook varkensproducten zijn niet welkom.



Als we op het vliegveld van de hoofdstad van Jemen, Sana'a, aankomen, is het koud, niet meer dan zo'n vijftien graden, en regent het pijpenstelen. 'Het valt nu nog mee,' zegt iemand tegen me, 'Het is veel erger geweest met die regen.'

Met de bus gaan we op weg naar de stad en rijden na enige tijd de Sa'ila in. Normaal staat deze rivier in dit jaargetijde zo goed als droog en wordt dan als toegangsweg naar de oude stad gebruikt. Nu stroomt er zo'n vijftig centimeter smerig water waarin allerlei rommel drijft. Het stinkt als een open riool.

Foto's linkerpagina:
Rivier Sa'ila, tevens
gebruikt als autoweg.

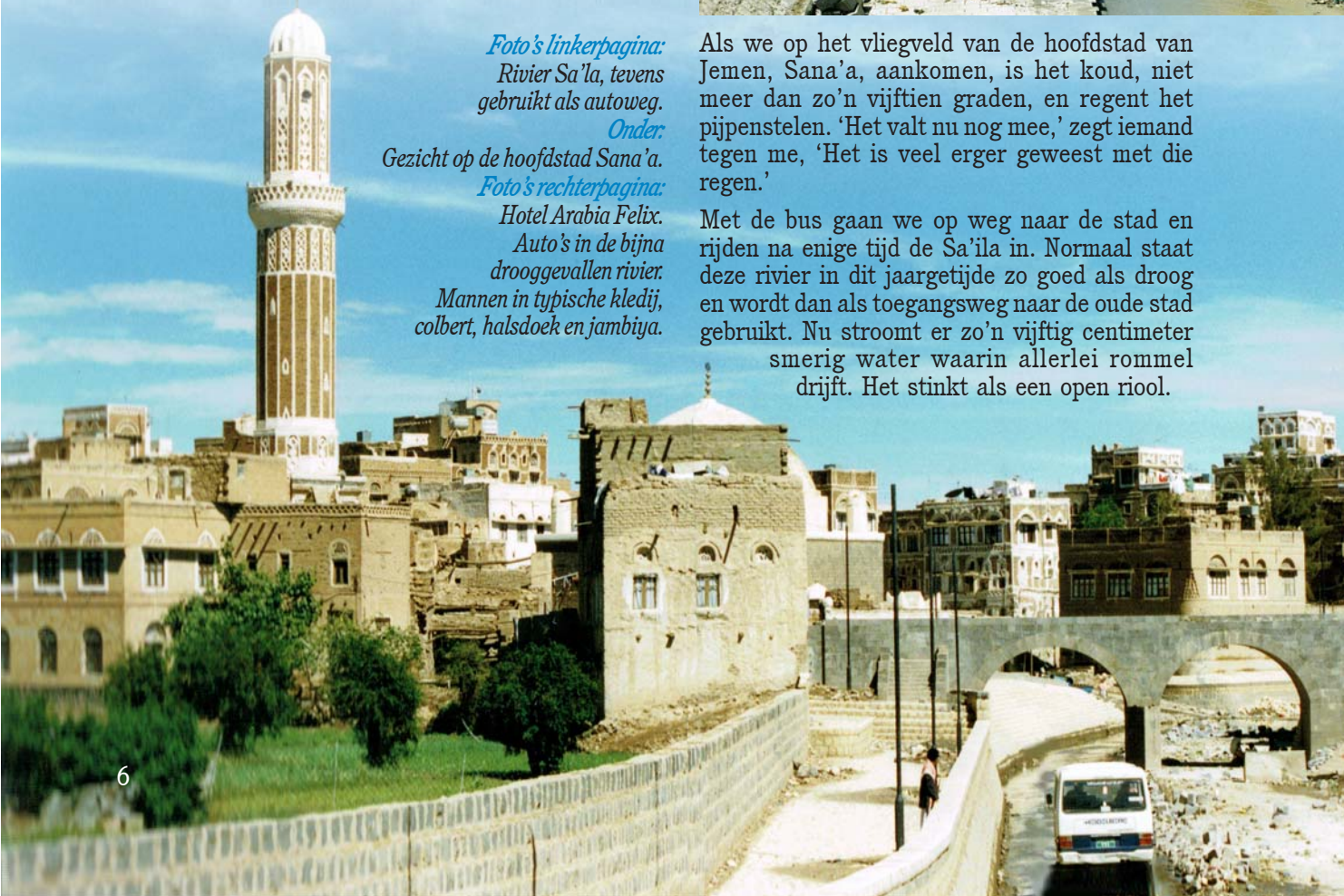
Onder:

Gezicht op de hoofdstad Sana'a.

Foto's rechterpagina:
Hotel Arabia Felix.

*Auto's in de bijna
drooggevalle rivier.*

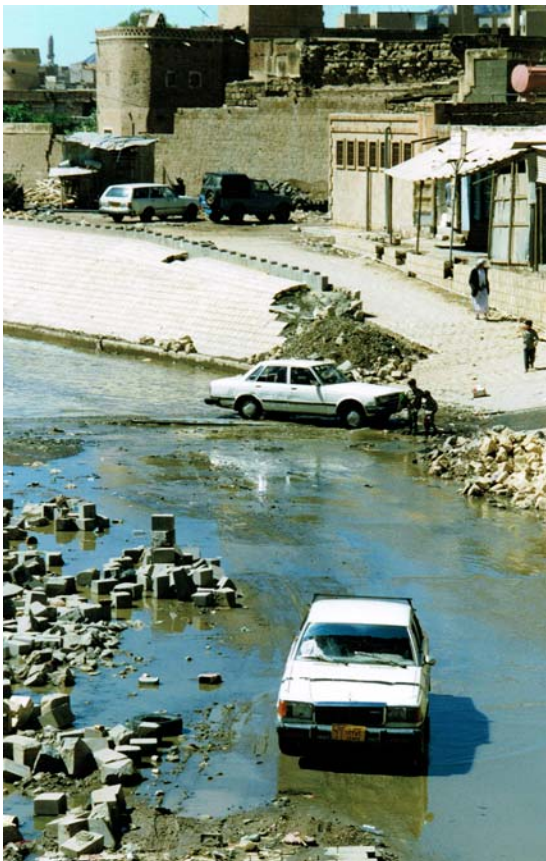
*Mannen in typische kledij,
colbert, halsdoek en jambiya.*





De bus loopt vast en de motor slaat af. Boven ons uit torenen hoge donkere woonhuizen met hier en daar een verlicht raam. In de stilte en de duisternis zorgen flarden Arabische muziek uit de omgeving voor een bijna oriëntaalse sfeer. Bijna want de stank is niet bepaald exotisch.

De chauffeur rommelt wat aan de motor die van binnenuit is te bereiken en we rijden weer. Niet meer dan een paar meter. Dan slaat de motor weer af. Dit herhaalt zich een aantal keren tot de motor het helemaal laat afweten. Van



achteren komt een vierwielaangedreven auto aangereden, die ons een stukje opduwt, maar dat blijkt alleen te zijn om ruimte voor zichzelf te maken. Als die ruimte er is, rijdt hij door.

Uiteindelijk haalt een andere bus ons op en brengt ons naar hotel Arabia Felix, een oude traditionele herberg met afgeronde ramen met gekleurd glas, omgeven door fraai fragiel pleisterwerk. Als een soort glas in lood. De fraai bewerkte deuren zijn niet berekend op Europese lengten.

Piet, een Vlaming, is mijn kamergenoot. We beschikken over een kamer met drie matrassen op de grond. De wanden zijn wit gesausd. Toilet en douche zijn op de gang. Net als wat ik ook wel in minder-toeristische streken in Turkije heb meegemaakt, is de douche recht boven het toilet geplaatst. Het is dus zaak het toiletpapier weg te halen voordat je een bad neemt.



Door de ramen in onze kamer hebben we uitzicht op de tuinen van de nabijgelegen huizen. De tussenliggende grond wordt vrijwel overal gebruikt voor het kweken van groenten en fruit.

Binnen het gezelschap verdelen we een paar taken, zoals het beheren van de fooien- en van de etenspot. Ik ontferm me over de fooienpot. In 'Te gast in Jemen' lees ik dat het ongebruikelijk is fooien te geven. Maar zoals zal blijken, als ik ze geef, worden ze dankbaar aanvaard.

Als ik naar bed ga wil het niet erg rustig worden. In de buurt blijken er veel honden te zijn die elkaar toeblijven. Steeds beantwoordt een hond het geblaf van een andere. Het lijkt niet op te houden.